C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.1r-873/25 Judecătoria Bălți, sediul Central
Judecător: Alexandru Roșca

D E C I Z I E
În numele Legii

18 decembrie 2025 mun. Bălţi

Colegiul penal al Curții de Apel Nord

Avînd în componența sa:
Preşedintele completului de judecată, judecător Ion Talpa
Judecătorii Ecaterina Arseni, Cristina Prisacari

a examinat în ordine de recurs, în lipsa părților, recursul procurorului în Procuratura Bălți, Oficiul Principal, Natalia Bordei declarat împotriva sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Central din 22 octombrie 2025, adoptată în cauza penală în privința lui:

Rusu Ilie *****, ***** a.n., originar și domiciliat în mun.Bălți str. *****, căsătorit, studii medii, nesupus militar, neangajat în câmpul muncii, anterior judecat, cetăţean al R.Moldova (IDNP 2013037001371),

-învinuit în săvîrşirea infracţiunii prevăzute de art. 290 alin. (1) Cod penal al RM.

Procedura de înștiințare a participanților a fost respectată.

Termenul de judecare a cauzei:
-în instanța de fond 08.04.2025 – 22.10.2025;
-în instanța de recurs 19.11.2025-18.12.2025.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, Colegiul penal,

a c o n s t a t a t :

Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 22 octombrie 2025, a fost recunoscut vinovat Rusu Ilie Ion de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.290

alin. (1) Cod penal, şi în baza acestei Legi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) ani.

În temeiul art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumul de sentinţe, la pedeapsa aplicată prin prezenta sentință s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei, stabilită prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 20.07.2023, stabilindu-i-se lui Rusu Ilie Ion pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe termen de 1 (unu) ani și 1 (o) lună.

În temeiul art. 90 Cod penal, s-a suspendat condiționat executarea pedepsei cu închisoare aplicată lui Rusu Ilie Ion cu stabilirea unei perioade de probațiune de 3 (trei) ani.

În temeiul art.90 alin.(6) lit.a), b) și g) Cod penal, s-a obligat Rusu Ilie Ion: -să se prezinte la organul de probațiune la datele fixate de acesta; -să anunțe în scris, în prealabil, despre schimbarea domiciliului sau orice deplasare care depășește 5 zile; -să participe la programe probaționale, pentru evitarea comportamentului deviant.

S-a încasat de la inculpatul Rusu Ilie Ion în contul statului cheltuielile judiciare în sumă de 14 462,00 (paisprezece mii patru sute șaizeci și doi) lei.

S-a aplicat în privința lui Rusu Ilie Ion măsura preventivă - obligarea de a nu părăsi ţara, care urmează a fi pusă în executare din data pronunțării sentinței și menținută până la rămânerea definitivă a sentinței.

S-a remis copia sentinței către Inspectoratul de Poliție Bălți, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, în partea executării măsurii preventive-obligarea de nepărăsire a țării.

Prin sentință s-a soluționat soarta corpurilor delicte.

Pentru a se pronunţa în sensul celor expuse, instanţa de fond a constatat că Rusu Ilie Ion, acționând în mod intenţionat, conștientizând caracterul prejudiciabil al acţiunilor sale, manifestate prin procurarea și păstrare ilegală a armei de foc și a muniţiilor și dorind aceasta, ne fiind titular al unui permis eliberat de organul autorizat prin care să fie abilitat cu dreptul de a purta și păstra arme sau muniţii, cunoscând condițiile de deținere a armelor și munițiilor, a dobândit ilegal, arme de foc și muniții pe care le păstra la domiciliul său, amplasat pe adresa ***** apartamentul cu nr.*****, din mun. Bălți, fapt confirmat prin acțiunea procfesuală, legalizată prin încheierea judecătorului din 04.01.2024 și anume: la data de 02.01.2024, în cadrul efectuării cercetării la fața locului efectuate pe adresa ***** apartamentul cu nr.*****, din mun. Bălți, în au fost depistat și ridicat un pistol de model „Makarov” și 37 de cartușe, care conform raportului de expertiză 34/12-R-57 din 29.02.2024, rezultă, că pistolul fără serie și număr, ridicat la data de 02.01.2024 în cadrul cercetării la fața locului de pe str. *****, ap.104 mun. Bălți se referă la categoria armelor de foc letale scurte, este pistol de model „Makarov”, cu țeavă ghintuită, de calibru 9*18mm, cu lovitură centrală, confecționat industrial.

Pistolul este destinat pentru efectuarea tragerilor cu cartușe de calibru 9x18mm. Pistolul de model „Makarov” fără serie și număr, este în stare de funcționare și util pentru trageri. Treizeci și șapte de cartușe ridicate la data de 02.01.2024 în cadrul cercetării la fața locului, se referă la categoria muniţiilor letale, sunt cartușe de calibru 9x18mm (9mm Makarov) cu glonț cu miez din metal moale, cu lovitură centrală, confecționate industrial la întreprinderea „Sellier Bellot” orașul Vlasim, Republica Cehă. Cartușele sunt destinate pentru trageri cu pistoale revolvere și pistoale-mtralieră cu țeavă ghintuită de calibru 9x18mm/ treizeci și șapte de cartușe de calibru 9x18mm prezentate la examinare sunt utile pentru trageri.

Prin acțiunile sale intenționate, inculpatul Rusu Ilie a comis infracțiunea prevăzută de art. 290 alin. (1) Cod penal – păstrarea, procurarea, armelor de foc, cu excepţia armei de vînătoare cu ţeavă lisă, sau a muniţiilor fără autorizaţia corespunzătoare.

Nefiind de acord cu sentința instanței de fond, aceasta a fost contestată cu recurs de către Procuratura Bălți, Oficiul Principal, Natalia Bordei, solicitând casarea parțială a actului judecătoresc contestat, în ce privește pedeapsa stabilită inculpatului Rusu Ilie, cu excluderea aplicării art.90 Cod penal.

Astfel, în opinia acuzatorului de stat, la prezenta cauză au fost administrate probe concludente care dovedesc existența infracțiunii încriminate, identificarea făptuitorului, constatarea vinovăției precum și toate celelalte împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei.

Acuzarea a precizat, că pedeapsa stabilită de instanță fiind una inechitabilă, or, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, instanța urma a da relevanță dispozițiilor art. 61, art.75 Cod penal, pentru ca cel vinovat să conștientizeze caracterul și gradul prejudiciabil al faptei comise și pedeapsa pe care o merită în legătură cu aceasta, îndreptată spre corectarea lui și prevenirea comiterii de noi fapte penale, or, inculpatul anterior a fost supus răspunderii penale, nu a stat pe calea corijării săvârșind o nouă faptă prejudiciabilă, se caracterizează negativ la locul de trai.

Colegiul penal reține că, potrivit prevederilor art. 447 alin.(1) Cod de procedură penală (1) *Recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces. (2) Instanța de recurs fixează data examinării și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.*

În respectarea prevederilor sus menționate, Colegiul penal a comunicat părților despre dreptul de a depune o referință.

La data de 16 decembrie 2025 referință în instanța de recurs a depus avocatul Vasile Anton în interesul inculpatului Rusu Ilie, cu solicitarea de respingere a cererii de recurs înaintată de către acuzare și menținerea sentinței recurate fără modificări.

Verificând materialele cauzei în raport cu motivele invocate în recurs şi cu prevederile legii penale, Colegiul penal conchide că recursul declarat de către acuzatorul de stat Natalia Bordei, urmează a fi admis, cu casarea parțială a sentinței, în latura penală și anume, în partea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, urmând a fi pronunțată în această parte o nouă hotărâre.

Potrivit dispoziției art.449 alin.(1) pct.2) lit.b) Cod procedură penală, judecând recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: *admite recursul, casând hotărârea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii: rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dacă prin aceasta nu se agravează situaţia inculpatului*.

Conform art.437 alin.(l) pct.1^4) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs sentințele pronunțate în procedura pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

În fapt, Colegiul concluzionează caracterul întemeiat al sentinței de condamnare în latura ce ține de constatarea faptelor penale și încadrarea juridică corectă a acțiunilor inculpatului Rusu Ilie, rezultată din examinarea ei obiectivă și multiaspectuală, cu cercetarea nemijlocită de către instanța de fond a bazei probante administrate pe caz, la care părțile au avut acces în egală măsură.

Probele verbale și cele scrise puse la baza sentinței de condamnare, determină temeinicia concluziei judiciare privind comiterea de către Rusu Ilie a infracțiunii prevăzute la art.290 alin.(1) Cod penal, Colegiul nu se va expune asupra fondului cauzei penale dedusă judecății, dat fiind necontestarea acestui de către părți, ci se va expune doar în limita cerințelor formulate de recurent în ce privește pedeapsa penală aplicată inculpatului.

În speța supusă judecății, Colegiu penal urmând a pronunța o nouă hotărâre, reținând, că *agravare a situaţiei inculpatului* se înțeleg situaţiile de schimbare a soluției din achitare în condamnare, de încadrare juridică la o infracţiune mai gravă, sau un alt aliniat nou, literă, de înlocuire a sancţiunii cum ar fi a măsurii educative în pedeapsă prevăzută de sancţiune, din amendă în închisoare, prin mărirea cuantumului aceleiaşi pedepse ori adăugarea la pedeapsa principală a pedepsei complementare, de aplicarea unor măsuri de siguranţă la care nu fusese iniţial condamnat, de reţinere în recurs a stării de recidivă, a concursului de infracţiuni în loc de infracţiune continuată; situaţii de învinuire care esenţial, după circumstanţele reale, diferă de cea de la început ori orice altă modificare a învinuirii (imputarea altor acţiuni în locul celor imputate anterior, imputarea infracţiunii care diferă de cea imputată după obiectul atentat, caracterul faptei şi acţiunii), care afectează dreptul inculpatului la apărare.

Potrivit jurisprudenței Curții Supreme de Justiție, în situația în care în cadrul cauzei penale, la individualizarea pedepsei, s-au aplicat greșit prevederile art.90 Cod penal, judecarea cauzei în ordine de recurs, la recursul inculpatului, situaţia

acestuia în ce privește excluderea suspendării condiționate a executării pedepsei numite, deși necorespunzătoare prevederilor legale, nu va putea fi înrăutățită. Însă, prevederea legală de neînrăutățire a situaţiei inculpatului, nu poate fi menținută atunci când soluția instanței de fond este atacată cu recurs de către o altă parte a procesului penal – de către procuror în partea aplicării greșite a art.90 Cod penal. *În această situaţie instanța de recurs, găsind întemeiate motivele recursului, va constata neîntemeiată măsura suspendării condiționate a pedepsei, fiind în drept să o excludă şi nefiind considerat că prin această soluţie s-a înrăutăţit situaţia condamnatului.*

Astfel, în sensul soluționării solicitării recurentului, la caz, temei pentru casarea parțială a sentinței, Colegiul constată aplicarea greșită de către instanța de fond a prevederilor art. 90 Cod penal. În acest sens, Colegiul penal va reține, că deși prima instanță a stabilit corect circumstanțele de fapt ale cauzei și de drept privind calificarea acțiunilor inculpatului Rusu Ilie, just a pronunțat în privința acestuia sentința de condamnare și i-a stabilit corect cuantumul și categoria pedepsei definitive ținând cont de prevederile art.61, art.75, art.80[1] și art.85 alin.(1) Cod penal, totuși atestă examinarea superficială a circumstanțelor cazului care au determinat instanța să aplice nejustificat față de inculpatul Rusu Ilie a institutului liberării de pedeapsă penală și anume a prevederilor art. 90 Cod penal.

În raport cu circumstanțele cauzei dedusă judecății, în special celor ce țin de categoria infracțiunii comise de inculpat și celor ce țin de personalitatea acestuia, Colegiul penal consideră, că soluția instanței de fond în latura stabilirii modului de executare a pedepsei este neîntemeiată.

Colegiul penal menționează că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, adică în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana a fost condamnată, iar după caz, instanța este în drept de a aplica şi prevederile Părţii Generale a Codului penal, inclusiv şi prevederile art.90 Cod penal, în cazul în care nu sunt careva impedimente.

Colegiul penal consideră că instanța de fond la adoptarea soluției nu a ținut cont de toate criteriile de individualizare a modului de executare a pedepsei cu închisoarea.

Potrivit art.89 alin.(1) Cod penal, *prin liberare de pedeapsa penală se înțelege eliberarea persoanei care a săvârşit o infracțiune de la executarea reală, parțială sau totală, a pedepsei penale pronunțate prin hotărâre a instanței de judecată*, iar alin.(2) lit.a) al acestui articol stabilește, că *liberarea de pedeapsa penală se efectuează prin: condamnarea cu suspendare condiționată a executării pedepsei*.

Potrivit prevederilor art.90 alin.(1) Cod penal, *dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracţiunile săvârşite cu intenţie şi de cel mult 7 ani pentru infracţiunile săvârşite din imprudenţă, instanţa*

de judecată, ţinând cont de circumstanţele cauzei şi de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este raţional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiţionată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numaidecât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiţionată a executării pedepsei şi perioada de probaţiune sau, după caz, termenul de probă. În acest caz, instanţa de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probaţiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârşi o nouă infracţiune şi, prin respectarea condiţiilor probaţiunii sau, după caz, a termenului de probă, va îndreptăţi încrederea ce i s-a acordat. Controlul asupra comportării celor condamnaţi cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei îl exercită organele competente, iar asupra comportării militarilor – comandamentul militar respectiv.

Colegiul penal notează, că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, *ci o măsură oferită condamnaților prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ei este un incident în viața acestora*.

În același rând, Colegiul notează că, în textul art.90 alin.(1) Cod penal, lexemul „poate”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme, atunci când este evidentă inconsistența aplicării acestor prevederi. Îndeplinirea condițiilor de lege, poate fi aplicată sau exclusă la orice etapă a procesului penal, pentru înlăturarea erorii admise la etapa anterioară. În cadrul instituției suspendării condiționate a executării pedepsei instanța, după ce realizează individualizarea pedepsei prin determinarea concretă a acesteia în baza criteriilor generale de individualizare, completează acest rezultat printr-un act de individualizare a executării pedepsei.

Suspendarea condiționată este o măsură de individualizare a executării pedepsei numită de către instanțele de judecată prin hotărâre de condamnare de a suspenda pe o perioadă anumită executarea pedepsei aplicate, dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

Condițiile privind acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute de art.90 Cod penal se referă la: pedeapsa aplicată şi natura infracțiunii; circumstanțele cauzei şi persoana infractorului; aprecierea instanței că scopul poate fi atins şi fără executarea acesteia.

Colegiul consideră că instanța de fond insuficient a abordat condițiile ce vizează natura infracțiunii, persoana infractorului şi faptul că scopul pedepsei poate fi atins fără executarea acesteia, la caz fiind confirmată temeinicia alegațiilor indicate de procurorul-recurent în cererea de recurs.

Astfel, din materialele cauzei și anume, potrivit revendicării 246 eliberate pe numele lui Rusu Ilie, se atestă că anterior inculpatul a fost supus răspunderii penale, după cum urmează:

- prin sentința Judecătoriei Soroca din 11.02.2016 în baza art. 145 alin. (2) lit. i), j) Cod Penal, stabilindu-i o pedeapsă de 10 ani închisoare, în penitenciar de tip închis;

- prin sentința Judecătoriei Bălți din 20.07.2023 a fost condamnat în baza art. 264/1 alin. (1) CP cu stabilirea pedepsei de 150 de ore muncă neremunerată în folosul comunității, pedeapsă neexecutată. Potrivit certificatului eliberat de Inspectoratul Regional de Probațiune Nord Biroul de Probațiune Bălți nr. 08/01-2914 din 23.09.2025 inculpatul Rusu Ilie nu a executat pedeapsa stabilită.

Deci, cât privește persoana inculpatului, Colegiul penal reține că instanța a dat apreciere superficială criteriilor complementare care-l caracterizează pe Rusu Ilie, trecând formal în revistă faptul că acesta anterior a fost condamnat și față de el s-a aplicat pedeapsa închisorii, prin prisma prevederilor art. 90 Cod penal, cu suspendarea executării ei condiționat pe o perioadă de probațiune.

Deși categoria și cuantumul pedepsei definitive prima instanță a stabilit-o just, totuși aceasta eronat a individualizat modul de executare a pedepsei stabilită lui Rusu Ilie, eroare care în prezenta speță urmează a fi corectată de către instanța de recurs, prin excluderea din sentința de condamnare a prevederilor art.90 Cod penal.

Cât vizează soluția instanței asupra cheltuielilor judiciare și corpurilor delicte, Colegiul o apreciază ca fiind justă, nefiind contestată, Colegiul nu va interveni cu modificări în acest aspect.

Având în vedere motivele expuse supra, Colegiul apreciază ca fiind pasibil admiterii recursului acuzării, iar sentința contestată urmează a fi casată parțial, în latura pedepsei, și anume în partea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri.

În conformitate cu art.449 alin.(1) pct.2) lit.b) Cod de procedură penală Colegiul penal,-

D E C I D E:

Recursul procurorului în Procuratura Bălți, Oficiul Principal, Natalia Bordei declarat împotriva sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Central din 22 octombrie 2025, adoptată în cauza penală Rusu Ilie, se admite, sentința în cauză se casează parțial, în latura pedepsei, în partea aplicării prevederilor art.90 Cod penal și se pronunță în această parte o nouă hotărâre, după cum urmează.

Se exclude aplicarea prevederilor art.90 Cod penal în privința inculpatului Rusu Ilie.

În temeiul art.72 alin.(2) din Codul Penal, pedeapsa sub formă de închisoare de 1 (unu) an 1 (una) lună stabilită lui Rusu Ilie urmează a fi executată în penitenciar de tip deschis.

Termenul executării pedepsei închisorii stabilite lui Rusu Ilie urmează a fi executat din momentul reținerii numitului.

În rest, se mențin dispozițiile sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Central din 22 octombrie 2025.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecător: Ion Talpa

Judecători: Ecaterina Arseni

Cristina Prisacari